

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra KIRKE-SPEJL

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 90.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947087226384.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Heraf følger da, at Kirke-Historie maatte efter den græske Sprogbrug betyde fortløbende Efterretninger om disse saakaldte kristelige Forsamlingssteder, om deres højere og lavere Betjenter og Patroner og *den saakaldte kristelige Gudsdyrkelse* eller udvortes Guds-Tjeneste i dem; og naar vi betragter, hvad der hidtil af de lærde kaldtes »Kirke-Historie«, da skal vi ogsaa finde, at lige til Neanders saakaldte Kirke-Historie, som aabenbar kun er en Bog-Historie for den saakaldte Kristenhed, da var det sædvanligt at betragte den som en Efterretning om den saakaldte kristelige Kirkebygning og Gudstjenestes og vedkommende Kirke-Betjenteres, som Biskoppers, Præsters og Medhjælperes Oprindelse, Udbredelse, Forværrelse eller Forbedring, Lykke eller Ulykke, gavnlige eller skadelige Virkninger i Verden, med særdeles Hensyn paa Bibelens Brug og Misbrug, Forsømmelse eller Forgudelse i Kirken. Naar det derfor faldt 91 enkelte ind, som den berygtede Gotfred Arnold i det syttende Aarhundrede, og siden nogle flere, at skrive en »Kirke« og Kjætter-Historie«, hvori Kirkebygning og alle Kirkebetjenter med hele den udvortes Gudstjeneste behandlede som Smaating og til Dels som Hedenskab, og hele Vægten blev lagt paa *et saakaldt kristeligt Liv og Levned*, da raabte de lærde i Munden paa hinanden, at det var slet ingen Kirke-Historie, da der ikke engang var Spørgsmaal om noget kristeligt, men kun om en vis Gudelighed, der lige saa godt kunde kaldes hedensk, jødisk eller tyrkisk, som kristelig; og deri havde man ikke nær saa megen Uret som det kunde synes; da alle disse fromme og hellige Kirkehistorier lige saa lidt betragtede Fællesskabet om den kristne Tro og de kristelige Saligheds-Midler, Daaben og Nadveren, for den kirkelige Hovedsag, som den udvortes Kirkebygning med alle sine Kirke-Betjenter og Kirkeskikke, men var, hvad vi kalder pietistiske: ligegyldige for den kristne Aabenbaring, Tro og Menighed, uden for saa vidt derved et efter deres egen Formening gudeligt og helligt Liv og Levned kunde fremmes og næres.